

POSTANOWIENIE

Dnia 14 lipca 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z wniosku W. W.
przy uczestnictwie S. D., A. W.,
B. Ż. i R. W.
o podział majątku wspólnego i dział spadku,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 14 lipca 2016 r.,
na skutek dwóch skarg kasacyjnych - wnioskodawcy
oraz uczestniczki postępowania B. Ż.
od postanowienia Sądu Okręgowego w Gdańsku
z dnia 30 kwietnia 2015 r., sygn. akt III Ca 608/14,

**1) odmawia przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej
uczestniczki B. Ż.,**

**2) przyjmuje do rozpoznania skargę kasacyjną wnioskodawcy
W. W..**

UZASADNIENIE

Wnioskodawca W. W. oraz uczestniczka postępowania B. Ż. wniosli skargi kasacyjne od postanowienia Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 30 kwietnia 2015 r. zmieniającego postanowienie Sądu Rejonowego w Gdyni z dnia 20 marca 2014 r., którym dokonano podziału majątku wspólnego i działu spadku oraz oddalono żądanie dokonania rozliczeń z tytułu posiadania rzeczy. Skarga kasacyjna wnioskodawcy została przyjęta do rozpoznania, wobec czego w tym zakresie

postanowienie nie podlega uzasadnieniu. Przytoczenia motywów wymaga natomiast postanowienie o odmowie przyjęcia do rozpoznania skargi uczestniczki B. Ż..

Uczestniczka B. Ż. od lat 90-tych XX w. posiada i czerpie korzyści z lokalu użytkowego w stanowiącej przedmiot postępowania kamienicy położonej w P. przy ul. [...]. Korzyści te wynoszą ok. 5 - 6 000 zł miesięcznie. W wyniku orzeczenia Sądu drugiej instancji lokal ten został jej przyznany na własność, a jednocześnie została zobowiązana do uiszczenia dopłaty na rzecz uczestniczki A. W. płatnej jednorazowo w kwocie 392 496,70 zł w terminie jednego roku od uprawomocnienia się orzeczenia (w wyniku zmiany orzeczenia w postępowaniu apelacyjnym dopłata uległa zmniejszeniu z kwoty 871 496,70 zł) i oddalono apelację uczestniczki w zakresie żądania rozłożenia dopłaty na raty. Sąd wskazał, że w okresie rocznym uczestniczka będzie mogła podjąć decyzje co do sposobu pozyskania środków na sfinansowanie dopłaty. W skardze kasacyjnej uczestniczka zaskarżyła nałożenie na nią obowiązku jednorazowej dopłaty i odmowę umożliwienia spłaty ratalnej formułując zarzut naruszenia art. 212 § 3 w zw. z art. 1035 k.c., a także obu tych przepisów w zw. z art. 46 k.r.o. przez błędną wykładnię oraz ich niewłaściwe zastosowanie, polegające na przyjęciu, że 75-letnia uczestniczka zdoła pozyskać w ciągu roku kredyt, oraz że może wyzbyć się uzyskanej nieruchomości lokalowej która zapewnia jej utrzymanie. Wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia we wskazanej części i orzeczenie co do istoty sprawy przez rozłożenie dopłaty na 79 rat miesięcznych, z płatnością pierwszej raty odroczoną o rok i zasądzenie na jej rzecz zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako środek odwoławczy o szczególnym charakterze, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni oraz usunięcie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń nie satysfakcjonujących stron. Realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowionego w art. 398⁹

k.p.c., w ramach którego Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie występują przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. okoliczności uzasadniające przyjęcie skargi do rozpoznania. Uczestniczka uzasadniła potrzebę rozpoznania jej skargi przesłanką z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., to znaczy oczywistą zasadnością swojego środka zaskarżenia, którą upatruje w błędnej wykładni i - będącym jej rezultatem - niewłaściwym zastosowaniu wskazanych przepisów przez uznanie, że jest w stanie spłacić w okresie rocznym wysoką kwotę dopłaty oraz że może uzyskać kredyt lub sprzedać lokal mieszkalny, gdy takiego jej nie przyznano. Wskazała też na brak ustaleń co do sytuacji majątkowej uprawnionej do dopłaty uczestniczki A. W..

Przesłanka przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., zachodzi tylko wtedy, gdy dla przeciętnego prawnika z samej treści skargi - bez pogłębionej analizy i juredycznych dociekań - w sposób jednoznaczny wynika, że wskazane w niej podstawy zasługują na uwzględnienie, a zaskarżone orzeczenie jest jaskrawo nieprawidłowe (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 lipca 2015 r., IV CSK 17/15, LEX nr 1770910). Przytoczone przez skarżącą argumenty tak rozumianej nieprawidłowości orzeczenia nie potwierdzają. W wyniku dokonanego podziału uczestniczka stała się właścicielką przynoszącej stały dochód nieruchomości lokalowej o wartości 1 336 000 zł, co rzutuje na ocenę jej zdolności kredytowej, nawet zaś zbywając tę nieruchomość w celu uiszczenia dopłaty nie byłaby pozbawiona utrzymania, gdyż dopłata pochłonęłaby jedynie ok. ¼ rynkowej wartości nieruchomości lokalowej. Zarzuty dotyczące nieustalenia okoliczności faktycznych nie mogą zaś być skutecznie podniesione w ramach zarzutów materialnoprawnych.

W konsekwencji wskazana przez skarżącą podstawa przyjęcia jej skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zachodzi. Okoliczności sprawy nie wskazują także, aby wystąpiły inne przesłanki przewidziane w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Z tych przyczyn Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi uczestniczki do rozpatrzenia.

jw